

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Запорізької області** щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2021 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Запорізької області в I кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Запорізької області у I кварталі 2021 року свідчать, респонденти очікують відновлення зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та позитивно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозується подальше зростання цін. Девальваційні очікування послабилися.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні** вперше з II кварталу 2020 року: баланс відповідей – 7.4% (у попередньому кварталі – «мінус» 50.0%) (графік 1), у цілому по Україні – 5.6%;
- **подальше зростання цін на споживчі товари та послуги:** 59.3% респондентів очікують, що зростання цін перевищить 7.5% (у попередньому кварталі – 53.6%), у цілому по Україні – 50.7%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають витрати на виробництво та курс гривні до іноземних валют та доходи населення (графік 2);
- **уповільнення девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 74.1% респондентів (у попередньому кварталі – 89.3%), у цілому по Україні – 74.4%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 7.7% (у попередньому кварталі – 3.8%), у цілому по Україні – 12.7% (таблиця);
- **зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 11.5% (у попередньому опитуванні – «мінус» 11.1%) (таблиця), у тому числі обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку: баланс відповідей – 14.3% (у IV кварталі 2021 року – 0.0%). У цілому по Україні баланси відповідей – 18.0% та 14.9% відповідно;
- **помірне зростання інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар вищими темпами: баланси відповідей – по 3.8% (у попередньому кварталі – 0.0% та 14.8% відповідно). У цілому по Україні баланси відповідей – 1.4% та 11.7% відповідно;
- **зменшення кількості працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 3.7% (у попередньому кварталі – 3.6%) (графік 4). У цілому по Україні прогнозується незначне скорочення кількості працівників – «мінус» 1.9%;
- **зростання цін на товари/послуги, що купуються вищими темпами** (баланс відповідей – 96.3%), **ніж на продукцію власного виробництва** (баланс відповідей – 55.6%) (у попередньому кварталі – 89.3% та 51.9% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на енергоносії, сировину, матеріали та вартість трудових ресурсів (графік 7);
- **прискорення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 74.1% та 81.5% відповідно (у попередньому кварталі – 50.0% та 63.0% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називають занадто високі ціни на сировину, матеріали, енергоносії, брак обігових коштів та недостатній попит (графік 5).

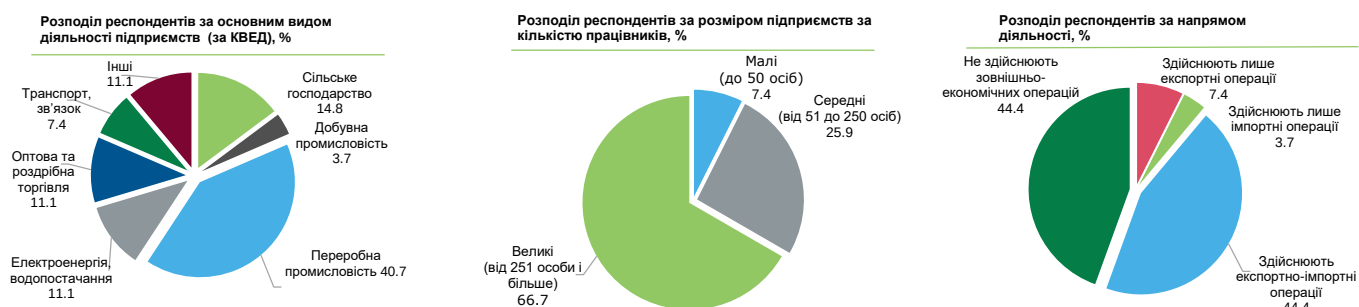
Очікується значне зростання потреби в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам в іноземній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом стали жорсткішими (графік 9). Високі ставки за кредитами – головний стримуючий чинник залучення кредитних ресурсів (графік 10).

96.0% респондентів області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках, у цілому по Україні – 97.5%.

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

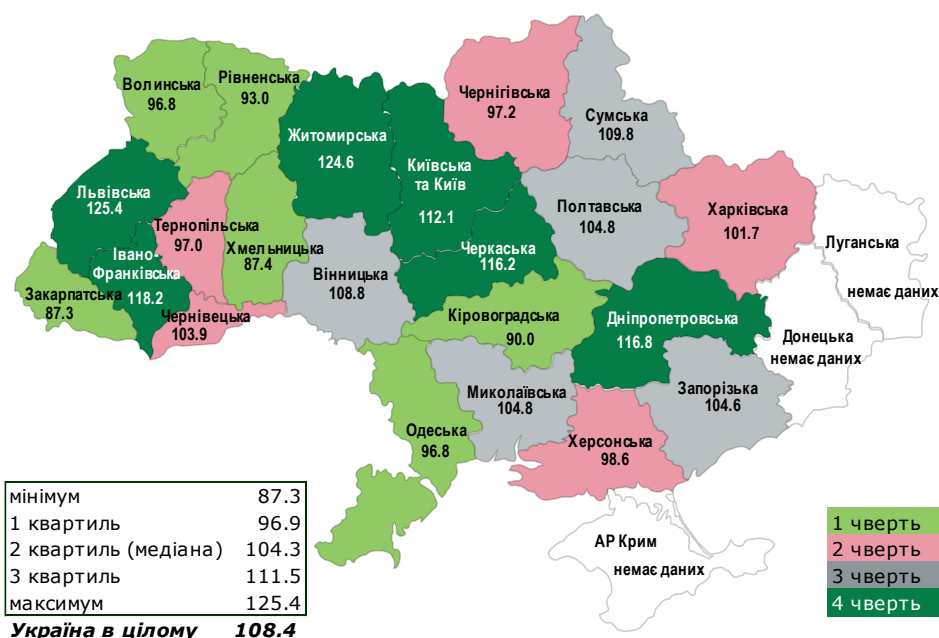
- **поточний фінансово-економічний стан залишається поганий:** баланс відповідей – «мінус» 28.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 23.1%), у цілому по Україні – «мінус» 0.7%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 16.7% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 22.2%);
- **ресурси вільних виробничих потужностей збільшилися.** Підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних ресурсів – 3.8% (у попередньому кварталі – «мінус» 14.8%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 03 лютого – 01 березня 2021 року;
- опитано всього 27 підприємств;
- репрезентативно за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство та переробна промисловість.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

Таблиця. Очікування підприємств Запорізької області щодо ділової активності (за складовими)

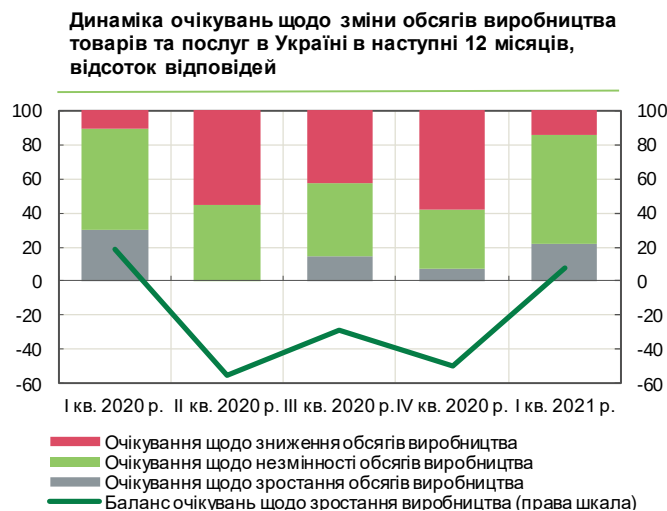
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	I кв. 2020 р.	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	26.9	0.0	-3.7	3.8	7.7
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	23.1	3.8	-22.2	-11.1	11.5
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	0.0	-3.7	-4.0	0.0	3.8
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	15.4	-7.4	3.8	14.8	3.8
кількості працівників	7.4	-14.8	-17.9	3.6	-3.7

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

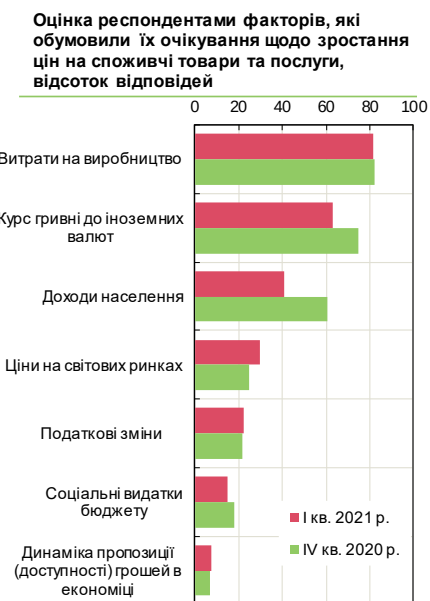
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

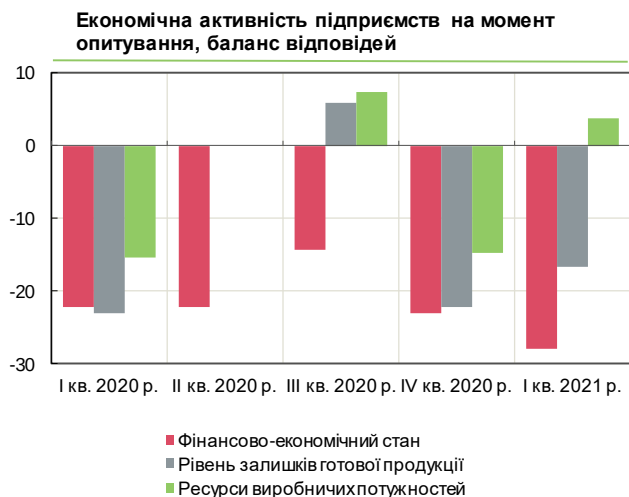
Графік 1

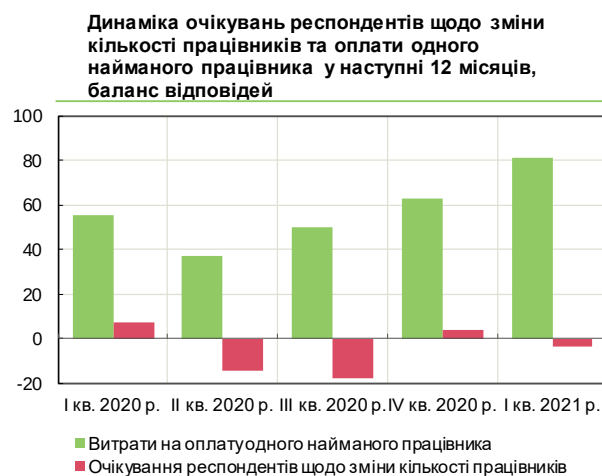
Графік 2

Графік 3

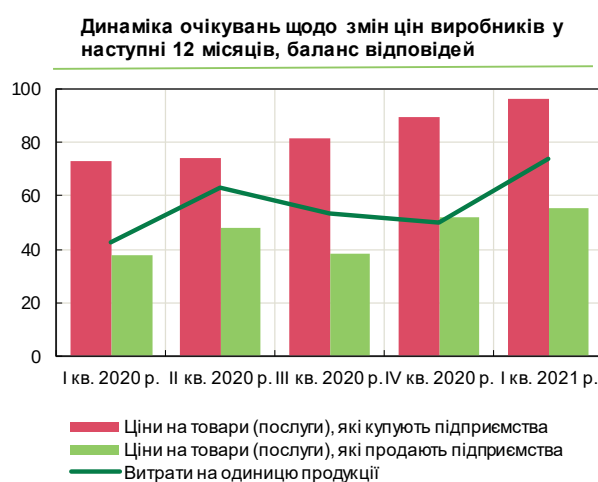
Графік 4

Графік 5

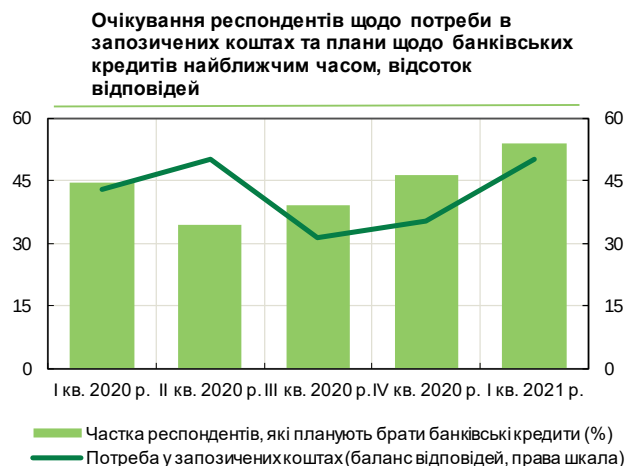
Графік 6

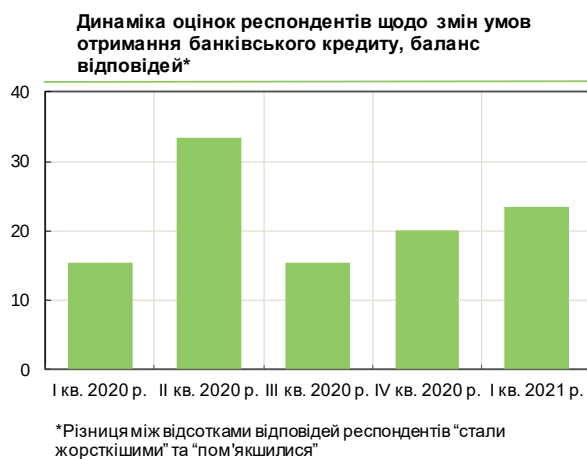
Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

